

LUND UNIVERSITY

Landsarkivet i Lund 100 år

Tersmeden, Fredrik

Published in:
Nordisk arkivnyt

2003

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Tersmeden, F. (2003). Landsarkivet i Lund 100 år. *Nordisk arkivnyt*, (2), 72-73.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

- Denna karikatyr av den förste landsarkivarien Lauritz Weibull, utförd av lundatecknaren Gösta "Koffert" Norlind 1936, prydde omslaget på jubileumsmiddagens bordshäfte.

- Landsarkivarie Jan Dahlin (fjärde från höger i bakre raden) med de delar av personalen som med anledning av jubiléet skrudat sig i klädsel av årgång 1903. Foto: Maria Vincze

Landsarkivet i Lund 100 år

Fredrik Tersmeden

Dagen efter systerinstitutionen i Malmö – den 24 april – firade även Lunds Landsarkiv sitt sekeljubileum. Hade man valt att inte satsa på denna tidsmässiga samordning med den andra jubilarer, nordiskt landsarkivariemöte och andra evenemang denna vecka hade det annars funnits ett antal olika jubileumsdatum från 1903 att välja på. Den 1 mars påbörjade Lauritz Weibull sin tjänstgöring som den för-

ste landsarkivarien, den 30 april anlände den första leveransen arkivhandlingar, den 1 april började de första amanuenserna och den 2 april slutligen togs de nybyggda arkivlokaler-na "i anspråk för sitt ändamål".

Sju sorters kakor

Sanningen är att även 100-årsjubiléet gavs viss utsträckning i tiden. Redan från och med onsdagen uppträdde delar av personalen i tidstypiska dräkter från förra sekelskiftet och bjöd gästgästande forskare på kaffe med minst sju sorters kakor efter gamla recept.

På torsdagen stängdes däremot Landsarkivet för allmänheten för att i gengäld med desto öppnare armar kunna ta emot en stor krets av nuvarande och tidigare anställda, vilka alla inbjudits så långt deras adresser kunnat spåras. Som landsarkivarie Jan Dahlin nämnde i sitt välkomstanförande blev jubiléet därmed också något av en "hemvändardag". Detta hindrade nu inte att även en rad samarbetspartners och andra arkivinstitutioner också var representerade och att det presentbord som ställdes upp fylldes snabbt medan gästerna intog förfriskningar i Landsarkivets egen lilla oas, den likaledes sekelgamla fruktträdgården bakom huvuddepån.

Andlig spis

Utöver förfriskningar bjöds även andlig spis i form av att var och en fick ett exemplar av boken "Landsarkivet i Lund 1903–2003", redigerad av förra landsarkivarien Anna Christina Ulfsparré. In i det sista hade denna historik hotat att inte hinna komma i tid från bindningen, och för säkerhets skull hade ett fåtal exemplar handbundits av Landsarkivets eget bokbinderi. I sista sekund anlände dock lyckligtvis även den ordinarie upplagan.

Familjeföretag

I boken gavs av naturliga skäl stort utrymme åt den weibullska epoken i Landsarkivets historia. Den i de gamla danska landskapens regionala historia varmt engagerade historieforskaren Martin Weibull var en viktig kraft bakom det lundsiska landsarkivets tillkomst ehuru han hann gå bort året innan institutionen förverkligades. Hans son Lauritz blev i gengäld den förste landsarkivarien (1903–19) och efterträddes i sinom tid av sin bror Carl Gustaf, vilken innehade posten under mer än ett kvartssekel (1919–46). Läger man därtill att ett antal andra medlemmar av familjen Weibull – däribland den sedermera från TV:s "Fråga Lund" kände Jörgen – tidvis arbetade här under dessa år framstår bilden av Lunds Landsarkiv som något av ett familjeföretag under dess första femtio år.

Även den övriga personalen genom tiderna, de ständiga behoven av nya och större lokaler samt det inre ordnings- och förteckningsarbetet var dock ämnen som avhandlades i jubi-

leumshistorikens olika kapitel. Därtill gavs en presentation av de namn på skånska, halländska och blekingska hävdatecknare vilka på Lauritz Weibulls tid lät pryda den ursprungliga forskarsalen med, alltifrån medeltidens anonyma "Annalister Lundenses" till Arthur Stille.

Under eftermiddagen fortsatte firandet i form av olika seminarier och föredrag med anknytning till arkivets historia avrundat med kaffe vartill beställts tårtor med arkivets sigill som ätbar dekoration.

Jubileumsmiddagen på kvällen hölls i Tegnér's Matsalar på Akademiska Föreningen, lämpligt nog i en lokal döpt till Weibullsalen! Här avåt dryga hundratalet nya och gamla LLA-anställda jämte externa gäster laxtoast, helstekt oxrygg med bordelaisås samt hallonlasagne. I minst lika stor utsträckning som mat och dryck fick sig gästerna även tal till livs, och undertecknad hade som toastmaster ett styvt arbete att lotsa fram ett femtontal festtalare i lämplig takt genom middagen; alltifrån riksarkivarien och representanter för andra svenska och nordiska riksarkiv till en veteranrepresentant för personalen, Gert Nylander, född 1924. Både i levnads- och tjänsteår slogs dock Gert av den verkliga nestorn i sällskapet: Allan Olsson, född 1920 och med 46 tjänsteår på meritlistan! Jan Dahlin hade därtill glädjen att bland gästerna ha båda sina närmaste företrädare på landsarkivarieposten: Seved Johnson (1961–84) och Anna Christina Ulfsparré (1984–96, tf från 1977).

Till kaffet bjöds underhållning av Teknologkårens spexensemble Jesperspexarna vilka läst på väl och fick in åtskilliga träffande arkivanspelningar i sina nummerpresentationer.

"fylla 100 år gäller inte för mycket när vi har att göra med arkiv"

I förordet till jubileumsboken konstaterade Anna Christina Ulfsparré att "fylla 100 år gäller inte för mycket när vi har att göra med arkiv. [...] De regionala och lokala arkivinstitutionerna har en betydligt kortare historia, vilket inte skymmer att Landsarkivet i Lund väl fyller en framträdande plats med sin framgångsrika hundraåriga historia." Den lagom lundsiska modesta stoltheten i dessa ord torde mer än väl ha delats av festdeltagarna när de så småningom vandrade hemåt i vårnatten. Nästa dag återsågs de flesta igen. Denna gång dock icke för att blicka bakåt på ett gånget sekel utan framåt genom invigningen av det nya regionala samarbetsprojektet Arkivcentrum Syd. Hårtill är dock tiden mellan det inträffade och denna tidnings pressläggning alltför kort för att gå in på, varför det får bli ett ämne för ett kommande nummer.

Huvudansvariga för de lyckade jubileumsarrangemangen var, utöver landsarkivarie Jan Dahlin, Annika Tergius, Anette Ljungström och Cecilia Lagesson-Madeja. Handlingarna rörande jubiléet har självfallet redan sorgfälligt inlemmats i ämbetsarkivet. ◆